

Bütün olaylar ilk olarak bir Twitter kullanıcısının, kendisi yazar olan Hasan Ali Toptaş'ı cinsel tacizde bulunduğu yönünde ifşa etmesiyle başladı, ardı sıra aralarında yazarların da bulunduğu pek çok kadın Hasan Ali Toptaş'ı kendilerine cinsel tacizde bulunduğu yönünde teşhir ettiler. Olaylar bununla da sınırlı kalmadı, içlerinde bir öykü yazarı olan Bora Abdo ve İbrahim Çolak'ın da bulunduğu başka yazarlar da teşhir edildiler.

Bizler kadınların ve tüm cinsel kimliklerin özgürleşebileceği bir dünyanın mücadelesini veren yeni komünizm taraftarları olarak öncelikle şunu vurgulayarak başlamak istiyoruz: Bu meşru mücadelelerinde, bu zorlu anılarını paylaşarak suçluları teşhir eden bütün kadınların yanındayız ve yanında olmaya da devam edeceğiz! **Tacizin ve tecavüzün “bahanesi” “aması” olmaz, olamaz!**

Bununla beraber bütün bu ifşa kampanyasının sosyal medya kanalları üzerinden gerçekleşmesi çeşitli polemiklerin ortaya çıkmasına sebebiyet verdi. Örneğin bunlardan bir tanesi, yazar İbrahim Çolak'ın teşhir edilmesinin ardından intihar ederek hayatına son vermesiydi. Yine kanımızca bu teşhir hareketinin bütünüyle bir çeşit “iptal kültürü” olarak damgalanması da üzerinde durulmaya değer bir olgudur. Buradaki ayrışım noktası ise şüphe götürmez bir şekilde, rövanşizm mi yoksa insanlığın bir bütün olarak kurtuluşu mu mevzudur. Bu aynı zamanda hem önümüzdeki özgül mesele açısından hem de bir bütün olarak kadınların kurtuluşu mücadelesinin kapsayıcılığı açısından yön tayin edici bir sorunsaldır.

Öncelikle vurgulanması gereken, hem Türkiye hem de dünyanın geri kalanı açısından tablonun vehametini ortaya koymak gerekiyor. Ataerki, kapitalizmin içerisine işlemiş; emeğin paylaşımı, toplumun antagonistik bir biçimde sınıflara bölünmesi ve buna bağlı olarak gelişen ekonomik ilişkiler ile altyapıda ifadesini bulmuş, ve son olarak kendisini dil, ideoloji gibi alanlarda baskın konumda tutarak üstyapı ile sarıp sarmalamıştır. Bu mekanik işleyen sıralı bir süreç değildir, biri birisinin ardından oluşmamıştır, aralarındaki ilişki son derece diyalektiktir dolayısıyla bunlardan sadece birisinin değiştirilmesi yönündeki girişimler son tahlilde nihai bir kurtuluşa vesile olamayacak, hatta belki de daha kötüsü karşıtına dönüşecektir.

Peki vahim tablodan bahsederken ne demek istiyoruz; Türkiye’de kadınların %93’ü cinsel tacize maruz kalırken, bütün kadınların en az %41’i cinsel saldırıya maruz kalıyorlar.^[i] Bu rakamlar şüphesiz Türkiye’ye özgü değil, her yıl Amerika’da 400,000’nin üstünde cinsel saldırı vakası “rapor” ediliyor, bu Amerika’da her 6 kadından 1 tanesinin cinsel saldırıya maruz kaldığı anlamına gelir. ^[ii] Küresel ölçekte ise bu rakam, fiziksel veya sözlü olarak saldırıya uğrayan kadınların oranı %39 şeklinde tespit ediliyor ancak Birleşmiş Milletler bu oranın %70’e kadar olası olduğunu öngörüyor. İşte vehametinin tablosu, bu basit bir şekilde

Türkiye'ye özgü olmadığı gibi basit bir demokrasi, eşitlik meselesi de değildir, bu olduğu gibi eşitlik meselesini de içermekle beraber, hem emeğin baskıcı dağılımı ve gelişimi hem de buna bağlı gelişen bütün antagonistik sosyal ilişkilerin problemidir, kadının aşağılanması, hor görülmesi, tacize, tecavüze uğraması, köleleştirilmesi bir düzen sorunudur [iii] ve bunun en büyük faili dünyayı mevcut ilişkiler bazında örgütleyen kapitalizm-emperyalizm sistemidir!

Nitekim tali yöndeki hatalarıyla birlikte çağının çok ilerisinde bir eser ortaya koyan Engels, daha 1884 yılında bu durumu hayli hayli açıklığa kavuşturmuştur :

Evlilikte erkekle kadının hukuksal eşitliğinde de durum bundan daha iyi değildir. Kadın-erkek arasındaki; daha önceki toplumsal durumlardan bize miras kalmış olan yasal eşitsizlik, kadının ekonomik baskı altında oluşunun nedeni değil sonucudur. [iv]

İntihar ve Özür Meselesi

Bilindiği üzere erotik mesajlarıyla birlikte cinsel tacizleri ifşa edilen yazar İbrahim Çolak intihar etmiştir. Ayrık görüşlerde olmakla beraber gözlemlemekteyiz ki, burada iki ana akım düşünce ses bulmaktadır; bunlardan bir tanesi "linç kültürüyle adamı intihara sürüklediniz" şeklindeyken, bir öbürü ise rövanşist bir şekilde sıranın başkalarına gelmesini ümit etmektedir.

Psikoloji biliminde ortaya konulan araştırmalar cinsel taciz ve saldırıya maruz kalanların yüksek olasılıkla; depresyon, anksiyete, travma sonrası stres bozukluğu ve yine bunlara bağlı öz benliğin yitirilmesi, çeşitli fiziksel semptomlarla baş başa kalabileceğini ortaya koymaktadır. [v] Yani hem öznel duygular hem bilim böyle bir olayın bir insanın hayatında geriye dönüşü mümkün olmayan yaralar açtığını pekiştirmektedir, dolayısıyla son tahlilde fail-madun ilişkisindeki özrün ne derece kabul edilebilir olduğu madunun kendisinin vereceği bir cevaptır, her ne kadar işlenen suç objektif olsa da bu özrün kabul edilip edilmemesi subjektiftir. Ancak bizim tartışmak istediğimiz nokta sosyal medyada İbrahim Çolak'ın intiharı üzerine ve Hasan Ali Toptaş'ın özrü üzerine ifadesini bulan tartışmalarla beraber insanların düşünce biçimlerini tartışmaya açmak ve son kertede bunları değiştirmektir. Yani amacımız sisifos söylemi eşliğinde intihar üzerinden felsefi bir sorgulamaya girmek veya intiharın etik boyutlarını tartışmak olmadığı gibi, fail-mağdur ilişkisine yönelik psikanalitik bir sorgulama da değildir.

Öncelikle şunun altını çizmek gerekir, çelişki tek boyutlu değildir; bununla beraber verili bir anda bir olayın subjektif ve objektif olarak yorumlanabilir olması durumu vardır; bu gerçekliğin olmadığı anlamına gelmez, aksine objektif realite hareket halindeki maddenin

verili bir andaki özgün biçimleri şeklinde varolur. Gerçeklik karmaşık bir yapıya sahiptir ve dolayısıyla objektif realite görece ayırık şekillerde varolur. İnsanların temelde ayırt edemedikleri nokta tam da burada kendisini gösterir, verili bir sorun tartışılırken öznelliğin, tek yönlülüğün ve yüzeyselliğin tuzağına düşülür. Öznel olan nesnel olanın önüne geçtiğinde materyalizmden dönülemeyecek bir kopuş yaşanır. Peki yöntembilime dair bu tartışma bizi nereye götürmelidir?

Burada esas olan mesele, kadınların sistematik bir şekilde aşağılanması, tacize ve cinsel saldırıya maruz kalmasıdır. Bu çelişki tikel bir şekilde kendisini bireyler üzerinden yansıtabileceği gibi, verili bir çelişkinin tikelliği de tek boyutlu değildir. Bu bağlamda düşünmek gerekirse; aslında İbrahim Çolak'ın eylemleri tümel bir çelişkinin cisimleşmiş halidir, eylemleri (cinsel tacizi) objektif olarak bütün bir insanlık adına kabul edilebilir değildir. Kendisi intihar notunda "ailemin ve çocuklarımla yüzüne nasıl bakacağım" diye sormuştur, işte bu subjektiftir. **Kendisinin subjektif olarak yorumladığı sorunsal dikkat edilirse "bunu yaptıktan sonra nasıl yüzlerine bakacağım" değildir, "ifşa olduktan sonra yüzlerine nasıl bakacağımdır."**

Burada öncelikle ele alınması gereken durum kadınların sonuna kadar meşru teşhir girişimleri olduğu ve bunun desteklenmesi gerektiğidir, tali olan ile başlıca olan arasındaki ayrımı yapamamak öznelliğin tuzağına düşmek demektir. Bu, çelişkinin karmaşık yapısını doğru yorumlayamamak olur. Yine Hasan Ali Toptaş'ın özü ve bunun alevlendirdiği tartışmalara gelecek olursak, yazının başında da belirttiğimiz üzere cinsel taciz ve saldırıda "ama", "alkollüydüm", "oldu bir kere" şeklindeki bütün ifadeler kabul edilemezdir, bunlar ataerkinin çöplük savunma cephaneliğinden seçmelerdir, bu aymazlıktır ve bu çöp bahanelerin saf dışı bırakılmaları gerekir. Hasan Ali Toptaş'ta "eril failiğin" arkasına saklanma tutumu kesinlikle kabul edilebilir değildir. Bununla birlikte devamında devam eden tartışmalara baktığımızda yine çelişkinin çok boyutluluğuna ve "somut durumların somut tahlili" yapılırken izlenmesi gereken doğru yöntembilime dair bazı anekdotlar paylaşmakta fayda var. **Problemlili bir düşünce biçimi hızlı bir şekilde objektif olanı perde arkasına iterek öznel olanla ilgilenir, kadınların bütün bu aşağılanmalarını bireyler üzerinden okumaya başlar, eğer suçlu özünde bireylerse intikam alınmalıdır, ya da belki de merhamet gösterilmelidir, özür kabul edilmelidir.** Ancak bütün bu olanlar bireylerin subjektif olgularıyla, volontarist iradeleriyle çözüme ulaştırılabilir mi? Peki daha da önemlisi bir çözüm var mıdır ve eğer varsa bu çözüm nedir?

Bu sorulara cevap vermeden önce yine yöntembilime dair bazı tartışmalar yürütmek zorundayız, temelde bunun sebebi hakikatin ne olduğu ve hakikate nasıl ulaşıldığı meselesinde yoğunlaşır. Bir suçlamanın doğru olması bunun objektif olarak doğruluğuna dayanır. Şimdi bu ne demektir? Bu belirli bir sonuca ulaşılabilmesi için "kamuoyu

mahkemesinin'' yani bir anlamda çoğunluğun düşüncesine tekabül edecek bir yargılama usulünün hatalı olmasından kaynaklanır, bu çok problemlili bir düşünce biçimi olan ''popülist epistemolojiye'' tekabül etmektedir; yani verili bir anda çoğunluğun fikirlerinin doğru olduğuna ve bunun objektif realiteyi oluşturduğuna inanmak. ''Kamuoyu mahkemesinin'' hakikatle ilişkisi zayıftır, burada verilecek hükümler zararlıdır ve yanlıştır. Sunsara Taylor'un, ABD'de Tara Reade'in cinsel saldırı iddiasıyla ilgili kaleme aldığı yazıdan şu pasaj tam anlamıyla bu meseleye ışık tutabilir :

Suçlamanın doğruluğu, suçun kanıtı, kanıtlara meydan okunan ve kanıtların çapraz sorgulandığı sistematik ve titizce uygulanan bilimsel yöntem ile kararlaştırılmak zorundadır. Bunun yerine, kamuoyu ''mahkemesinde'', kararlar popülist istek ve çoğunluğun fikri ile değerlendirilmekte ve uygulanmaktadır. Kanıtları değerlendirmede kullanılması gereken doğru bilimsel yöntemler tamamen eksik kalmaktadır, politika ve önyargı tarafından ciddi derecede etkilenmiş ve çarpıtılmış biçimde sürece yaklaşmaktadır. [3] Bunun gerçekte ve adaletle hiçbir ilgisi yoktur!

Birinin şöhretini yok etmek, birilerini toplum hayatından uzaklaştırmak, ya da genel olarak yalnızca suçlamalar temelinde ''feshetmek'' doğrultusunda suçlamanın doğruluğuna onay vermek ve kişiye kendini savunma hakkı vermede yargı süreci olmaksızın bu tarz yöntemlere ve kalabalığın ''adaletine'' başvurmak, adil bir toplumun temel prensiplerini ihlal eder ve sonuçta herkesi ''aşağı çeken'' bir kültüre karşı korunmasız hale getirir. [vi]

Peki bu ne demektir? O halde failleri ifşa eden kadınlar haksızlar mıdır, ya da teşhir yanlış bir yöntem midir? İki soruya da verilmesi gereken cevap **hayırdır**. İşte burada bizim objektif realiteyi nasıl kavramamız gerektiği ve verili bir anda çelişkinin çok boyutluluğuyla doğru, bilimsel bir yöntem ve yaklaşımla başa çıkılması gerekliliği devreye girer. Kadınların üzerinden ne kadar süre geçerse geçsin bu iğrenç suçları teşhir etmeleri olumludur, ve bu öznel örneklerde bu pekala tamamıyla doğru da olabilir ancak bu bir bütün olarak yargılama ve infazın ''kamuoyu mahkemesi'' tarafından yürütülmesini doğru yapmaz. Bu kitlelerin bunu yapabilecek seviyede olmamaları ya da yargılamanın meritokrasik bir biçimde küçük bir gruba özgül olmasıyla ilişkili değildir. Aksine verili bir zamanda hakikate doğru yaklaşmakla, yöntem ve yaklaşım ile ilgilidir.

O halde devam edelim, umuyoruz ki mevcut meselenin bireyler üzerinden çözüme ulaştırılmayacak olduğu, çünkü kadının erkek karşısındaki konumunun antagonistik bir şekilde sınıflara bölünmüş toplumla ve buna bağlı, bu antagonistik ilişkiler tarafından domine edilen bir üstyapıyla ilişkili olduğu meselesi anlaşılmalıdır. Peki, o zaman meseleye yaklaşımlarda problemlili olan bir diğer nosyonu ele almak elzemdir. **Rövanşizm mi, yoksa insanlığın kurtuluşu mu?**

Bu son tahlilde bütün bir yöntem ve yaklaşımın yoğunlaştığı ve çizginin tayin edici olduğu bir sorunsaldır. *Basics* eserinde Bob Avakian şöyle diyor : “Komünizm : Tamamen yeni bir dünya ve bütün insanlığın kurtuluşudur- “Alttakiler Baş, Baştakiler Alt Olacak” demek değildir.”

Burada ifadesini bulan şey devrimin, komünist devrimin, intikam almakla, “bedel ödetmek” gibi belirsiz bir hınç kültüründen uzakta oluşudur; komünist devrimin radikal bir şekilde yeni ve özgürleştirici bir dünyayı temsil ediyor oluşudur. Şüphesiz, değerli bir şekilde öne çıkararak faillerini teşhir eden kadınlar böyle bir düşünceyle ortaya çıkmak zorunda değildirler, elbette ki dertleri tasaları “bana yapılanın intikamını almak” değildir, kendilerinin de belirttiği üzere “bunların başkalarının başına gelmesini engellemek ve suçluların cezalandırılmasıdır”. (Bu yine objektif olarak faillerin suçsuz olduğu ya da cezalandırılmaları gerekmediği anlamına gelmez!)

Bu talepler meşrudur ve desteklenmelidir. Ancak çelişki budaklandıkça nesnel ve öznel arasında ayırım yapmak insanlar için zorlu olabilmektedir, bu özellikle de gerçeklikle ilişkisi zayıf düşünce biçimlerini izleyenler açısından böyledir. **Sonuç olarak teşhir hareketleri değerlidir, özellikle kadınların kamu önünde konuşmasının baskılandığı, sindirildikleri ve hor görüldükleri bir toplumda ancak bunlar değerli olmalarıyla beraber son tahlilde ezen ve ezilenler, sömürenler ve sömürülenler, sahipler ve köleler şeklinde antagonistik bir biçimde bölünmüş olan bir toplumun bütün ekonomik ve sosyal ilişkilerini değiştiremezler, nitekim kadının kurtuluşu meselesi olduğu gibi bu meseleye giriftir.**

Bir çözüme doğru yol alabilmemiz için kritik önemdeki bir soruyu hatta pek çok soruyu gözden geçirmekte fayda var, bunlardan en kritiği şudur: Bütün sosyal meselelere hangi üretim biçimi işaret ediyor? Bu soru son tahlilde tecavüzün olmadığı, kadınların erkeklerden aşağı olmadıkları, ezilen bir cinsiyetin, cinsel kimliğin olmadığı radikal derecede farklı ve özgürleştirici bir dünyaya geçiş yapmak için kritik önemdedir. Neden? Yazının çeşitli yerlerinde de belirtildiği gibi, **üretimin biçimi, sosyal, siyasal ve ideolojik ilişkilerin nasıl olacağı noktasında tayin edicidir.** O halde bütün bu kabus nasıl bir son bulabilir? Bunun cevabı 4 Bütünler doğrultusunda altyapı ve üstyapıda verilecek kararlı bir mücadeledir, komünist devrimdir. 4 Bütünler ilk kez Marx tarafından “*Fransa’da Sınıf Savaşmaları*” eserinde kaleme alınmıştır; bu bütün sınıf farklılıklarının kaldırılması, sınıf farklılıklarının dayandığı bütün üretim ilişkilerinin kaldırılması, bu üretim ilişkilerine karşılık gelen bütün toplumsal ilişkilerin kaldırılması ve bu toplumsal ilişkilerden doğan bütün düşüncelerin devrimcileştirilmesidir.

O halde bir kere daha, daha da güçlü bir şekilde tacize ve cinsel saldırıya uğrayan kadınların

yanında olduğumuzu belirtiyor, meşru mücadelelerinde onları selamlıyor ve bu öfkenin devrime giden yolda zincirlerin kırılması için bir güç haline gelmesi için mücadele etmeye devam ediyoruz.

Dipnotlar:

[i] Veriler Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Çalışmaları Araştırma ve Uygulama Merkezi'ne aittir.

[ii] Victims of Sexual Violence: Statistics. (n.d.). Retrieved December 12, 2020, <https://www.rainn.org/statistics/victims-sexual-violence>

[iii] *Bullets*, DKP ABD Başkanı Bob Avakian'ın Konuşmaları, Yazıları ve Röportajlarından (1985)

[iv] Engels, F. (1978). *The Origin of the Family, Private Property and the State*. Peking: Foreign Languages Press. Houle, J. N., Staff, J., Mortimer, J. T., Uggan, C., & Blackstone, A. (2011).

[v] The Impact of Sexual Harassment on Depressive Symptoms during the Early Occupational Career. *Society and Mental Health*, 1(2), 89-105.

[vi] Tara Reade'in Joe Biden'a Karşı Suçlaması Işığında Temel Prensipte İlgili Noktalar : <http://yenikomunizm.com/tara-readein-joe-bidena-karsi-suclamasi-isiginda-temel-prensipile-iligili-noktalar/>